

samt forholdet til EU-retten. Strategien skal udformes i samarbejde med miljøministeren og ligge klar ved årets udgang. Jeg lægger vægt på, at arbejdet med strategien bliver præget af åbenhed og gennemsækelighed.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at Folketinget i disse dage er ved at gennemføre et alvorligt lovsjuskeri. Det er ikke alene dårligt arbejde, men direkte samvittighedsløst, hvis et flertal i Folketinget vælger at haste dette lovforslag om genteknologi igennem nu. I udvalgsarbejdet er det dokumenteret, at der er kæmpe huller i de nye regler om godkendelse af gensplejsede planter, som om få år vil kunne dyrkes på danske marker, og som vil udgøre en trussel mod det økologiske jordbrug og andre, der vil dyrke GMO-fri afgrøder. Problemet er risikoen for spredning af gener.

Erfaringer fra bl.a. Canada, Mexico og Frankrig viser, at GMO-afgrøder har smittet ved pollen- eller frøspredning over langt større afstande end forudset. Men selv hvis man mener, at spredning kan forhindres ved særlig dyrkningsteknik og skrappe sikkerhedsforanstaltninger, er forudsætningerne overhovedet ikke på plads i Danmark.

Ved lovforslaget gennemføres EU's udsætningsdirektiv. Lovforslaget sætter standarder for, hvordan en ny GMO skal afprøves, hvilke forhold der skal undersøges, før man kan ansøge om godkendelse, og det fastsætter procedurer for godkendelse af nye GMO'er. Men på afgørende punkter er lovforslaget hullet som en si. Det gælder bl.a. en række uafklarede spørgsmål om mærkning og sporing, og det gælder risikoen for spredning. Det er ikke regeringens hensigt med lovforslaget at lovgive om betingelser for landbrugets virksomhed, herunder om spredning af godkendte GMO-planter til andre marker. Miljøministeren anser nemlig spredning af pollen og frø mellem marker for et landbrugsmæssigt spørgsmål, som ikke skal reguleres af miljølovgivning. Derfor kan der efter regeringens opfat-

telse ikke laves ansvarsregler for landmænd, der vil dyrke GMO'er. Gennemføres udsætningsdirektivet ved dette lovforslag, efterlader det landmænd, der dyrker økologisk eller traditionelt, uden nogen form for beskyttelse – eller mulighed for at få erstatning – hvis afgrøden forurenes og ikke kan sælges som økologisk eller GMO-fri.

De to rapporter – fra Det Europæiske Miljøagentur og fra EU-Kommissionen – bestyrker Enhedslistens opfattelse af, at Folketinget bør få analyseret risikoen ved udsætning af gensplejsede afgrøder, inden man vedtager lovforslaget om miljø og genteknologi. Rapporterne viser, at der er stor risiko for, at GMO-afgrøder kan smitte konventionelle planter, økologiske afgrøder og floraen. Planer om at indføre sikkerhedsafstande til gensplejsede marker giver ingen reel sikkerhed.

Fødevareministeren og miljøministeren varslar, at de vil tage hånd om problemet ved til januar 2003 at udarbejde en strategi for håndteringen af dyrkning med GMO, men de vil ikke redegøre for, hvad strategien skal indeholde. Vil der blive indført afstandskrav, regler for ansvar, mulighed for, at landmænd kan nedlægge veto mod GMO'er eller mulighed for, at kommuner kan forbyde GMO'er lokalt?

Enhedslisten finder det vigtigt, at fødevareministeren og miljøministeren i det forestående »strategiarbejde for sameksistens mellem GM-, konventionelle og økologiske afgrøder« inddrager relevante organisationer i et udvalgsarbejde med en afbalanceret sammensætning, således at ikke kun landbrugsorganisationer, men tillige parter med indsigt i økologi og de særlige aspekter af GMO-problematikken inddrages. Der tænkes her blandt andet på Økologisk Landsforening, Forskningscenter for Økologisk Jordbrug, Forskningscenter Risø, Danmarks Naturfredningsforening, NOAH og Greenpeace.

Enhedslisten støtter ændringsforslaget om, at miljøministeren skal fastsætte regler, der inden for EU-lovgivningens rammer stærkt begrænser spredningsrisikoen til andre marker, herunder til økologiske marker. Det er dog stadig meget uklart, hvad disse begrænsninger indebærer, og udformning af sådanne regler kræver, som det også konkluderes i EU-rapporten, meget mere viden. Enhedslisten er fortsat imod det samlede lovforslag og finder det vigtigt, at der sker om-